

Miljøministeren

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

**Tale til samråd AK d. 4. februar 2021 kl.
10.30-12.00 om en kvælstofmålbelastning for
de kommende vandområdeplaner og
konsekvenserne for landbruget**

Miljøministerens besvarelse af samrådsspørgsmål A-K stillet efter ønske fra Erling Bonnesen (V), Jacob Jensen (V), Lise Bech (DF), René Christensen (DF), Per Larsen (KF), Egil Hulgaard (KF), Peter Seier Christensen (NB) og Henrik Dahl (LA).

Samrådsspørgsmål AK

Ministrene bedes redegøre for den nye målbelastning for de danske kystvande med 36.600 tons kvælstof, som er udmeldt af regeringens eksperter, og for, hvad konsekvenserne af denne målbelastning vil blive for dansk landbrug, afledte erhverv og samfundet som helhed.

Ministrene bedes ligeledes redegøre for regeringens holdning til gennemførelse af en så dramatisk målbelastning på 36.600 tons kvælstof og for, hvilke alternativer regeringen kan pege på.

Svar

Tak for spørgsmålene. Jeg vil lægge ud og så give ordet videre til fødevareministeren.

Regeringen ønsker en grøn omstilling af landbruget. Derfor var I alle inviteret til virtuel konference i går,

som et startskud på den kommende tids politiske drøftelser.

Som jeg nævnte på konferencen i går, så er klimamålsætninger ikke den eneste svære opgave, vi har foran os. For vi står ikke bare i en klimakrise, men også i en naturkrise.

Og her kommer vi ikke uden om vandmiljøet. Tilstanden i vores åer, søer og kystvande er ikke god nok. Her har vi en bunden opgave.

Ligesom med klimaet er det en svær, stor og kompliceret opgave. Og heller ikke her findes der en snuptagsløsning.

Når vi snakker om kvælstof, vandplaner og udvaskning, er det – som jeg også nævnte i går - indimellem som at komme ind i en boksering, hvor den samme kamp har været i gang i mange år.

Jeg håber, at den proces vi har igangsat nu vil give os en mulighed for at komme ud af bokseringen og finde løsninger sammen. Løsninger, som viser vejen til en grøn omstilling på landbrugsområdet, så vi kan få en bred og langsigtet aftale på landbrugsområdet.

For regeringen er det vigtigt, at dansk landbrug er klima- og miljøvenligt, men samtidig økonomisk bæredygtigt.

I november var jeg også i samråd om målsætningerne i de kommende vandområdeplaner og konsekvenserne for landbruget. Siden dengang er der kommet de første resultater af de nye målbelastninger for de kommende vandområdeplaner.

Jeg skal understrege, at der er tale om foreløbige tal, som er ved at blive kvalitetssikret, og at der fortsat er faglige drøftelser med interessenterne, både de grønne organisationer men bestemt også erhvervets organisationer.

Den foreløbige vurdering tyder på en målbelastning på cirka 36.600 tons kvælstof, som det også fremgår af samrådsspørgsmålene.

Kan det så passe, når målbelastningen i VP2 var højere? Ved den tekniske gennemgang af målbelastninger, som fandt sted i Miljø- og Fødevareudvalget den 14. januar, forklarede DHI forskellen mellem den oprindelige målbelastning på 42.000 tons kvælstof og den nye målbelastning på 36.600 tons kvælstof.

Først skal man korrigere VP2-målbelastningen med 3.000 tons. Det skyldes den ændrede beregning af kvælstoftilførsler, så den reelt var på 39.000 tons kvælstof.

De mere detaljerede modeller med større præcision for flere vandområder betyder altså et forøget indsatsbehov på cirka 2.400 tons kvælstof.

Denne modeludvikling er sket efter anbefalingerne fra den Internationale evaluering af modellerne, en evaluering, som samrådsspørgerne aftalte med Landbrugspakken i 2015.

Lad mig gentage, hvad jeg også sagde i samrådet i november: Vi skal passe på naturen og biodiversiteten. Vandmiljøet er et vigtigt levested for dyr og planter og har en stor rekreativ og naturmæssig værdi for danskerne.

Tilstanden i det danske vandmiljø er desværre stadig slet ikke god nok. Kun ganske få vandområder lever i dag op til målet i vandrammedirektivet om god økologisk tilstand. At nå de mål, vi har forpligtet os til i direktivet, kræver fortsat en stor indsats.

Tilførslen af næringsstoffer til vandmiljøet er fortsat for høj. Og vi har ikke set det fald i udledningen som var forudsat i forbindelse med den forrige regerings landbrugspakke.

Det gør, at der stadig er behov for en betydelig reduktion af udledningen af kvælstof til vores kystvande.

Som nævnt, fik Miljø- og Fødevareudvalget præsenteret det foreløbige indsatsbehov for kvælstof til kystvande i de kommende vandområdeplaner på en teknisk gennemgang. Her fremlagde Miljøstyrelsen, at de foreløbige resultater tyder på, at kvælstofudledningen skal reduceres med i størrelsesordenen 15.000 tons kvælstof.

De nye beregninger viser, at kvælstofindsatsen i en række oplande kan blive mindre ved at sætte ind over for fosforudledningen. Det er noget Miljøstyrelsen er ved at se på i øjeblikket. Det er vigtigt for mig endnu engang at understrege, at Miljøstyrelsen altså fortsat er i gang med beregningerne, og at vi fortsat ikke har de endelige tal for indsatsbehovet.

Landbruget står for den største andel af udledningen af næringsstoffer, og derfor er det også afgørende, at landbruget bidrager væsentligt til at nedbringe belastningen. Den største kilde til næringsstoffer i de danske kystvande er landbrugsdriften, som står for ca. 70% af den samlede tilførsel af kvælstof til kystvande. Spildevand udgør ca. 10% på landsplan og resten er baggrundsbidrag.

Men Danmark skal også i fremtiden have et stærkt landbrug, og jeg vil gerne kvittere for den store indsats, som landbruget allerede har leveret. Det viser, at der er en vilje til at skabe balance mellem et

produktivt landbrug, et sundt vandmiljø, et godt klima og en rig natur.

Men, som jeg sagde indledningsvist: Der er brug for en grøn omstilling.

Regeringen ønsker et grønt landbrug i førersædet og en klog regulering, hvor vi imødekommer de udfordringer, som landbruget står over for – det handler både om klima og næringsstoffer.

Der arbejdes i øjeblikket på højtryk på forberedelsen af vandområdeplanerne, som også vil blive drøftet i forbindelse med de forhandlinger, der skal være på landbrugsområdet.